

Povijesni
muzej
Hrvatske
Zagreb

Riznica
stare
Mezopotamije

Zagreb
1968

Pokrovitelji
izložbe

Dr Faisal Al-Wailly,
generalni direktor
iračkih starina,
Bagdad

i

Josip Kolar,
predsjednik
Skupštine grada
Zagreba

Povijesni
muzej
Hrvatske
Zagreb

Irački
nacionalni
muzej
Bagdad

Ovu izložbu omogućuju i u njenom ostvarenju
sudjeluju:

Savezna komisija za kulturne veze s inostranstvom, Beograd
Republički fond za unapređivanje kulturne djelatnosti, Zagreb
Fond za unapređivanje kulturnih djelatnosti grada Zagreba
»Generalturist«, Zagreb
Turistički savez grada Zagreba

Riznica
stare
Mezopotamije

Katalog izložbe
6. IX - 7. X 1968.
Povijesni muzej
Hrvatske, Zagreb
Matoševa 9

Izdavač: Povijesni muzej Hrvatske, Zagreb, Matoševa 9

Tekst kataloga: Horvát Tibor, s mađarskog prevela Marija Šercer

Oprema kataloga i plakat: Boris Dogan

Naslovna strana: Figura žene, kat. br. 41

Klišeji: Grafički zavod Hrvatske, Zagreb

Tisak: »Medicinska naklada«, Zagreb, Salata 3

PREDGOVOR

Plodna nizina u prednjoj Aziji između rijeka Eufrata i Tigrisa, gdje se danas prostire republika Irak, od starine se naziva Mezopotamija (grčki: Međurječje), po zapisima u klinovu pismu Sumer i Akad (u bibliji: Kaldeja), a po velevlastima staroga vijeka Asirija i Babilonija. To je područje po redovitim poplavama rijeka imalo sličnosti sa starim Egiptom, ali se njegova historija prema većini dosadašnjih istraživanja smatra starijom od egipatske. Zato udžbenici opće povijesti obično započinju ovom zemljom. Osim toga u toj dugoj historijskoj tradiciji (od 6000 godina prije n. e.) formirala se na tom području jedna od najviših civilizacija, kultura i umjetnosti staroga vijeka, a u kasnijim razdobljima probuiale su nad njim i ostavile tragove brojne kulture srednjeg i novog vijeka.

Velike doprinose kulturi čovječanstva dali su narodi tog teritorija. Stvorili su klinovo pismo, sistem pisanja kojim su se služili utiskivanjem u glinene pločice. Izvanredno su razvili neke grane nauka, naročito matematiku i astronomiju; zato se smatralo da — mudraci dolaze s Istoka. Gradili su od zemlje i opeka, a stvorili nedostižne građevinske oblike; među najpoznatijima su tzv. kula babilonska i viseći vrtovi, a već su znali konstruirati i svodove. Dali su historiji najstariji pisani zakonik: kralj Hamurabi popisao je dotadašnje običajno pravo. Ispjevali su grandiozan ep o Gilgamešu koji među ostalim govori i o općem potopu. U njem su iznijeli svoje nazore o životu: od drugoga svijeta može se očekivati samo žalost, zato treba uživati što više na ovoj zemlji.

Tu neobičnu pozornicu ljudske kulture i civilizacije vrijeme je pretvorilo u pustinju. Trebalo je velikih napora arheologa koji su započeli u prošlom stoljeću da se postepeno otkriva i objašnjava ono što je starim narodima bilo svakodnevno. Učenjaci iz zapadne Evrope pronađene umjetnine i starine odnosili su u muzeje zapadne Evrope (British Museum u Londonu, Louvre u Parizu i dr.). Tako su zapravo umjetnost i kultura Mezopotamije poznati javnosti po svjetskim muzejima.

Postoji, međutim, prava riznica predmeta iz stare Mezopotamije, a i iz novijih njenih razdoblja, na njenom terenu, u Bagdadu, glavnom gradu današnje republike Irak. Blagu iz »Tisuću i jedne noći« pridružuje se blago Iračkog nacionalnog muzeja. Taj je muzej vršio velika iskapanja svog historijskog teritorija i izvanredno obogatio svoje zbirke. Noviji nalazi zapadnom svijetu još nisu poznati. Na osnovu konvencije o kulturnoj suradnji Iraka i Jugoslavije nama se pružila mogućnost da upoznamo

ovu »riznicu stare Mezopotamije«. Ono čime smo započeli učenje povijesti u školi, pred našim se očima pokazuje u punoj realnosti. Stupamo u neposredni dodir s najstarijom historijom čovječanstva.

U tim golemim vremenskim rasponima lakše ćemo se snaći, ako izložene predmete pratimo kronološkim redom. Zato su oni na izložbi raspoređeni, koliko je god moguće, od najstarijih prema novijima, pa je i kataloški popis predmeta sastavljen uglavnom na taj način. Priložen kronološki pregled ima svrhu da nam olakša orijentaciju u vremenu. Treba napomenuti da najstarija razdoblja imaju nazive po važnijim nalazištima (kultura Tell Halaf, Ubaid, Uruk, Jemdet-Nasr). Ono što se obično smatralo poviješću Mezopotamije računa se najčešće od starog sumerskog razdoblja (oko 3500 god. pr. n. e.), ali je potrebno istaknuti da učenjaci nisu jednodušni u periodizaciji te povijesti, pa ima znatnih razlika u datiranju pojedinih epoha. Čak i za tako istaknutu ličnost kao što je bio vladar Hamurabi vrijeme njegove egzistencije kreće se (prema raznim istraživačima) u razmaku od blizu pet stotina godina. Prema tome neka specijalna preciznost neće biti potrebna ni laicima — posjetiocima izložbe da shvate kulturu i civilizaciju starih država Akada i Sumera, Babilonije i Asirije, da se sjetite starih Perzijanaca koji su osvojivši Mezopotamiju navaljivali na Grčku, pa velikog osvajača Aleksandra Makedonskog koji je ratovima htio kulturu stare Helade širiti na Istok. Pa poslije njegovih nasljednika (Seleukida) iransko pleme Parta osvojilo je tu drevnu zemlju, da bi njome početkom nove ere nekoliko stoljeća vladali Sasanidi, vladarska dinastija novoperzijskog carstva. Ekspanzijom islama u 7. stoljeću n. e. Mezopotamiju su osvojili Arapi, a Bagdad je postao glavni grad kalifata. Godine 1258. provalili su u međurječje Mongoli, a od 17. stoljeća do Prvog svjetskog rata bila je u sastavu turskog carstva. Obilje izloženih predmeta, širok raspon njihove svrhe — od svakodnevnice do kulta, raznolikost materijala — od onih najplemenitijih do obične gline tako karakteristične za Mezopotamiju, omogućit će posjetiocima izložbe upoznavanje života i umjetnosti naroda dalekih vremena daleke zemlje Iraka.

Lelja Dobronić

KRONOLOŠKI PREGLED POVIJESTI I KULTURA MEZOPOTAMIJE

	SREDNJA I JUŽNA MEZOPOTAMIJA	SJEVERNA MEZOPOTAMIJA
7000. god. pr. n. e.	Neolitik	
6500. god. pr. n. e.		Karim Shahir
6000. god. pr. n. e.		Jarumo
5000. god. pr. n. e.	Eridu	Hassuna
	Hajji Mohammad	Tell es-Sawwan

	Kultura Tell Halaf	Tell Halaf, Niniva, Tepe Gawra, Arpachiyah, Hassuna, Samarra
4500. god. pr. n. e.	Kultura Ubaid (El-Obeid) Hajji Mohammad, Eridu, Warka, Ubaid	Niniva, Halaf, Arpachiyah, Tepe Gawra, Te'ul eth-Thalathat
3500. god. pr. n. e.	Kultura Uruk (Staro sumersko razdoblje) Uruk	Niniva, Tepe Gawra
3200. god. pr. n. e.	Kultura Jemdet-Nasr Jemdet Nasr, Khafaje, Kish	Niniva, Tepe Gawra
2800. god. pr. n. e.	Rano dinastičko razdoblje	
2500. god. pr. n. e.	I dinastija Ur	
2350. god. pr. n. e.	Akadsko razdoblje	
2050. god. pr. n. e.	Novosumersko razdoblje (III dinastija Ur)	
1950. god. pr. n. e.	Razdoblje Isin-Larsa	
1830. god. pr. n. e.	I babilonska dinastija (starobabilonsko razdoblje) Hamurabi (kralj 1792—1750)	
1530. god. pr. n. e.	Kasitsko (srednjobabilonsko) razdoblje zauzeće Babilona 1594.	
1380. god. pr. n. e.	Srednjeasirsko carstvo Samostalnost Asirije za Ašurubalita I (1366—1330) Širenje asirske vlasti na sjever	
909. god. pr. n. e.	Novoasirsko razdoblje Ašurnasirpal II (883—859) Salmanasar III (858—824) Adadnirari III (809—782) Tiglatpalasar III (754—727) Sargon II (721—705) Sanherib (704—681) Ašurbanipal (668—626)	
625. god. pr. n. e.	Novobabilonsko razdoblje Nabupalasar (625—605) Nabukodonosor II (604—562) 597. god. zauzeće Juruzelema Nabonid (555—539)	
539. god. pr. n. e.	Razdoblje Ahemenida Perzijski kralj Kir II zauzeo Babilon. Mezopotamija postala perzijska provincija. Aleksandar Veliki zauzima Mezopotamiju.	
332—330. god. pr. n. e.	Razdoblje Seleukida	
312. god. pr. n. e.	Razdoblje Parta Parti osvojili Mezopotamiju.	
250. god. pr. n. e.	Razdoblje Sasanida Arapi zauzeli Mezopotamiju.	
222. god. n. e. — 642. god. n. e.	Dinastija Omajada (rano islamsko razdoblje)	
sred. VII st. n. e.	Dinastija Abasida (islamsko razdoblje) provala Mongola	
661—749. god. n. e.		
750—1248. god. n. e.		
1258. god. n. e.		

ULOMAK STELE S PRIKAZOM LOVA NA LAVOVE, kat. br 7

RIZNICA STARE MEZOPOTAMIJE

Katalog

1. Mala figura božice plodnosti alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 12,8 cm, inventarni broj: 69047.
Tell es-Sawwan, kraj Samarre na obali rijeke Tigrisa, je nalazište na kojem se od 1964. godine vrše iskapanja. U velikom mnoštvu nalaza ističu se ljudske figurice, osobito ženske, rezbarene u alabastru i posude. Većina ovih predmeta nadena je u grobovima.
2. Mala figura božice plodnosti alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 10 cm, inventarni broj: 68497.
Povišeno čelo ukrašeno je bitumenom vjerojatno za oznaku kose.
3. Mala figura božice plodnosti alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 9,4 cm, inventarni broj: 68518.
4. Mala figura božice plodnosti alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 9,7 cm, inventarni broj: 69175.
5. Mala figura božice plodnosti alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 8,4 cm, inventarni broj: 69025.
6. Mala figura božice plodnosti alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 8,5 cm, inventarni broj: 68915.
7. Mala figura božice plodnosti alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 6,5 cm, inventarni broj: 69056.
8. Mala figura božice plodnosti alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 6,5 cm, inventarni broj: 68847.
9. Mala figura božice plodnosti alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 4,7 cm, inventarni broj: 69011.
10. Simbol plodnosti alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 10,5 cm, inventarni broj: 69057.
11. Mala posuda na četiri nožice alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 6,4 cm, promjer 8 cm, inventarni broj: 69070.
Posude od alabastra nadene u Tell es-Sawwanu pored lijepe izrade značajne su i zato što se javljaju u isto vrijeme i u velikom broju s grubo izrađenim keramičkim posudama, što dokazuje da se u to vrijeme proširila njihova uporaba.
12. Mala vaza alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 6 cm, inventarni broj: 68573.
13. Mala vaza alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e., visina 6,9 cm, promjer 5 cm, inventarni broj: 68622.

14. Plosnata vaza
alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e, visina 8,1 cm, promjer 13,3 cm, inventarni broj: 69050.
15. Vaza u obliku pješčanog sata
alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e, visina 5,4 cm, promjer 5 cm, inventarni broj: 68562.
16. Vaza u obliku valjka na četiri nožice
alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e, visina 6,6 cm, inventarni broj: 69335.
17. Šalica s postoljem
alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e, visina 4,3 cm, promjer: 5,7 cm, inventarni broj: 69198.
18. Šalica s ručkama
alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e, visina 4,6 cm, promjer: 8,2 cm, inventarni broj: 68663.
19. Šalica
alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e, visina 6,8 cm, promjer 13,6 cm, inventarni broj: 69133.
20. Šalica
alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e, visina 3,2 cm, promjer 8,2 cm, inventarni broj: 68851.
21. Ovalna zdjelica
alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e, visina 3,3 cm, duljina 10,5 cm, inventarni broj: 69188.
22. Plosnata zdjelica s ručkom koja je ukrašena životinjskom glavom
alabaster, nalazište: Tell es-Sawwan, V tisućljeće pr. n. e, 13,7 × 5,5 cm, inventarni broj: 69062.
23. Velika vaza
keramika, nalazište: Tell Hassuna, kultura Hassuna, VI tisućljeće pr. n. e, visina 40 cm, promjer 38 cm, inventarni broj: 50239.
Restaurirana iz komada. Ugravirani linearni ukrasi. Ovaj način ukrašavanja i bojenja vaza je karakterističan za kulturu Hassuna.
24. Mala obojena vaza
keramika, nalazište: Arpachiyah, kultura Halaf, oko 5000 godina pr. n. e, visina 10 cm, promjer 12,5 cm, inventarni broj: 14740.
- Posude kulture Halaf su još oblikovane rukom ali imaju veoma tanke stijenke. Na njima je primijenjena široka skala boja među kojima se mogu naći crvena, bijela, narančasta i crna. Oblici posuda su: tanjuri, šalice, zdjele i lenci.
25. Obojena posuda
keramika, nalazište: Arpachiyah, kultura Halaf, oko 5000 godina pr. n. e, visina 10,5 cm, promjer 20 cm, inventarni broj: 14749.
Strane obojene crvenkastosmede sa svjetlijom linearnom ornamentikom.
26. Obojena posuda
keramika, nalazište: Arpachiyah, kultura Halaf, oko 5000 godina pr. n. e, visina 6 cm, promjer 23 cm, inventarni broj: 14729.
27. Obojena posuda
keramika, nalazište: Arpachiyah, kultura Halaf, oko 5000 godina pr. n. e, visina 5,3 cm, promjer 27,5 cm, inventarni broj 14734.
Jedan od najukrašenijih komada keramike Halaf.
28. Obojena posuda u obliku ribe
keramika, nepoznato nalazište, V tisućljeće pr. n. e, visina 14 cm, duljina 29 cm, inventarni broj: 45731.
Jedan od rijetkih primjeraka posude kulture Halaf oblikovane poput životinje. Kriljušti istaknute smedom bojom i motivom rešetke.
29. Obojena posuda u obliku životinje
keramika, nalazište: Arpachiyah, kultura Halaf, oko 5000 godina pr. n. e, visina 13 cm, duljina 17 cm, inventarni broj 14751.
Podsjeća na ježa, bodlje označene potezima kista. Lijevak u obliku posude.
30. Obojena posuda
keramika, nalazište: Eridu, kultura El-Obeid, kraj V, početak IV tisućljeća pr. n. e, visina 9,5 cm, promjer 12 cm, inventarni broj: 54784.
Tri strane utisnute, usta u obliku djeteline. Vegetabilni ukras obojen tamnosmede.
31. Obojena šalica
keramika, nalazište: Eridu, kultura El-Obeid, kraj V, početak IV tisućljeća pr. n. e, visina 8 cm, promjer 14 cm, inventarni broj: 54791.
Iz drugog perioda kulture El-Obeid. Dekorizam manje strog od ornamentalnih motiva.
32. Obojena zdjela
keramika, nalazište: Eridu, kultura El-Obeid, V tisućljeće pr. n. e, promjer 29 cm, inventarni broj: 54842.
Široki obrub s crno obojenim motivima trokuta od kojih su dva ispunjena mrežom.
33. Mala obojena šalica
keramika, nalazište: Eridu, kultura El-Obeid, V tisućljeće pr. n. e, visina 5,5 cm, promjer 13,5 cm, inventarni broj: 55022.
Iz početnog perioda kulture El-Obeid. Šalica sa širokim ustima i živim kolorističkim ukrasom.
34. Obojena posuda u obliku kornjače
keramika, nalazište: Eridu, kultura El-Obeid, V tisućljeće pr. n. e, visina 17 cm, promjer 25 cm, inventarni broj: 54831.
Lijevak u obliku cijevi može se upotrebljavati i kao držak. Tamnosmede obojeno s geometrijskim ornamentom.
35. Vaza s lijevkom u obliku cijevi i ručicom
keramika, nalazište: Eridu, kultura El-Obeid, sredina IV tisućljeća pr. n. e, visina 19,7 cm, promjer 18 cm, inventarni broj: 54743.
Iz drugog perioda kulture El-Obeid. Lijevak bliz keramičkim razdoblja Uruk. Radeno na lončarskom kolu.
36. Obojena šalica
keramika, nalazište: Arpachiyah, kultura El-Obeid, V tisućljeće pr. n. e, visina 7 cm, promjer 18,7 cm, inventarni broj: 14787.
Iz prvog perioda kulture El-Obeid. Šalica s širokim ustima i jednostavnom ornamentikom.
37. Ma'a obojena vaza
keramika, nalazište: Arpachiyah, kultura El-Obeid, prva polovica IV tisućljeća pr. n. e, visina 14 cm, promjer 13 cm, inventarni broj: 14803.
Sa četiri male ručice kroz koje se provlačila vrpca za vješanje. Boja zelenkastocrna.
38. Obojena čaša
keramika, nalazište: Telul eth-Thalathat, sloj II, kultura El-Obeid, IV tisućljeće pr. n. e, visina 13 cm, inventarni broj 60733.
Rub oštećen. Između dvije reljefne bordure lisnati ukras.
39. Obojena šalica s cvjetnim motivima
keramika, nalazište: Telul eth-Thalathat, sloj II, kultura El-Obeid, sredina IV tisućljeća pr. n. e, visina 9,5 cm, promjer 14,7 cm, inventarni broj: 60773.
- Nadeno u urni za pokapanje. Ukras rozeta karakterističan za zadnje razdoblje kulture El-Obeid.
40. Figura muškarca
terakota, nalazište: Eridu, kultura El-Obeid, oko 4000 godina pr. n. e, visina 14 cm, inventarni broj: 54931.
Kicoš, na prsima i ramenima okrugle pločice. U lijevoj ruci kratki štap. Čelo plosnato, donji dio lica površno izveden.
41. Figura žene
terakota, nalazište: Ur, kultura El-Obeid, oko 4000 godina pr. n. e, visina 15 cm, inventarni broj: 8574.
Neodjevena s okruglim pločicama na nadlaktici i ramenima. Oči razmaknute, čelo piramidalno oblikovano od bitumena.
42. Obojena figura žene
terakota, nalazište nepoznato, kultura El-Obeid, prva polovica IV tisućljeća pr. n. e, visina 7,7 cm, inventarni broj 42610.
Glava i ruka odlomljeni, noga krnja. Ukras raden širokim potezima kista.
43. Obojena životinjska figura
terakota, nalazište: Warka, kultura El-Obeid, prva polovica IV tisućljeća pr. n. e, visina 6 cm, inventarni broj: 8569.
Vjerojatno predstavlja bika.
44. Ovca koja nosi mladunče na leđima
terakota, nalazište: Warka, kultura El-Obeid, oko 4000 godina pr. n. e, visina 4,5 cm, inventarni broj: 45623.
Možda je veća životinja koza, dok je identificiranje manje životinje otežano zbog nedostatka glave.
45. Posuda
keramika, nalazište: Tepe Gawra, sredina IV tisućljeća pr. n. e, visina 27,5 cm, promjer 30 cm, inventarni broj: 32667.
46. Velika vaza
mramor, nalazište: Warka, kultura Uruk, druga polovica IV tisućljeća pr. n. e, visina 36,5 cm, inventarni broj: 59935.
Vjerojatno se upotrebljavala kod crkvenih obreda.
47. Obojena zdjela s postoljem
keramika, nalazište: Telul eth-Thalathat, V sloj, Niniva 5. period, početak III tisućljeća pr. n. e, visina 39,5 cm, promjer 40 cm, inventarni broj: 69773.
5. period sjeverno-mezopotamske Ninive je istovremen s južnomezopotamskim Jem-

- det Nasrom. Iz toga je razdoblja i ova zdjela. Cijelu površinu prekriva organski konstruirana ornamentika.
48. Zdjela s dvostrukim ustima keramika, nalazište: Telul eth-Thalathat, II sloj, druga polovina IV tisućljeća pr. n. e, promjer 10,5 cm, inventarni broj: 60736. Posuda s tankim stijenkama izvana prekrivena okruglim izbočinama. Po stilu bliska predmetima 5. perioda Ninive.
49. Obojena vaza keramika, nalazište: Uqair, kultura Jemdet Nasr, početak III tisućljeća pr. n. e, visina 26,5 cm, promjer 33 cm, inventarni broj: 47788. Na oblini četiri izbočine. Crvenocrno obojena.
50. Obojena vaza sa četiri ručice keramika, nalazište: Uqair, kultura Jemdet Nasr, početak III tisućljeća pr. n. e, visina 34 cm, promjer 42 cm, inventarni broj: 47787.
51. Obojena kadionica keramika, nalazište: Eridu, druga polovina IV tisućljeća pr. n. e, visina 28 cm, inventarni broj: 52616.
52. Ulomak životinjske figure terakota, nalazište: Warka, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, visina 15 cm, inventarni broj: 8603. Lik bika koji je bio dio friza. U utisnutim mjestima nalazila su se nekoć keramička zrna mozaika.
53. Posuda s postoljem kamen, nalazište: Warka, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, visina 22 cm, inventarni broj: 19259.
54. Šalica s reljefnim prikazom ovaca kamen, nalazište: Ur, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, visina 4 cm, promjer 8 cm, inventarni broj: 16494. Plosnato postolje. Glave životinja reljefnije istaknute od tijela.
55. Zdjela s inkrustiranim (umetnutim) ukrasom krečnjak, nalazište: Khafaje, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, visina 11,1 cm, promjer usta (otvora) 17 cm, inventarni broj: 27904. Plosnato postolje. Ukrašeno sedefom i školjkama.
56. Glava žene mramor, nalazište: Warka, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 pr. n. e, visina 21,5 cm, inventarni broj: 45434. Lice modelirano dok je naličje plosnato. Očne duplje i obrve nekoć ukrašene umetnutom bjelokošću (?). Kosu je vjerojatno prekrivala perika od zlatnih pločica.
57. Ulomak stele s prikazom lova na lavove bazalt, nalazište: Warka, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, visina 82 cm, širina 55 cm, duljina 30 cm, inventarni broj: 23477. Tzv. »Lovačka stela iz Uruka«. U dva niza prikaz kraljeva lova na lavove.
58. Pečatnjak mramor, nalazište: Kish, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, visina 1,5 cm, promjer 3,3 cm, inventarni broj: 14291. Okrugao. Uzorak podsjeća na zvijezdu.
59. Pečatnjak mramor, nalazište: Telloh, kasna kultura Jemdet Nasr, oko 2900—2800 godina pr. n. e, 3,3 × 3,1 cm, inventarni broj: 9393. Radeno od crvenog mramora. Četvrtasto. Na licu i naličju po jedna neidentificirana životinja.
60. Pečatnjak kamen, nepoznato nalazište, kasna kultura Jemdet Nasr, oko 2800 godine pr. n. e, promjer 2,6 cm, inventarni broj: 10063. Radeno od svijetlozelenog mramora, oblik nepravilni krug. Prikazuje četiri životinje.
61. Pečatnjak u obliku životinje mramor, nepoznato nalazište, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, 4 × 2,7 cm, inventarni broj: 11319. Vjerojatno prikazuje bika. Uz pečačenje služio i kao amulet raden od tamnocrvenog kamena. Probušen.
62. Pečatnjak u obliku životinje mramor, nalazište: Khafaje, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, 4,4 × 2,5 cm, inventarni broj: 11447. Vjerojatno prikazuje vepra.
63. Pečatnjak u obliku životinje školjka, nepoznato nalazište, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, 4 × 2 cm, inventarni broj: 19128. Prikaz se teško raspoznaje, podsjeća na ovcu.
64. Amulet u obliku orla mramor, nalazište: Warka, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, 5 × 3,5 cm, inventarni broj: 22466. Glava lava i orlovskih krila (Imdugud ili Anzu). Rezbarena od crnog kamena.
65. Amulet u obliku bika mramor, nalazište: Warka, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, 7 × 3,6 cm, inventarni broj: 18052. Bijeli kamen.
66. Pečatnjak u obliku životinje alabaster, nalazište: Khafaje, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, 4,8 × 4,5 cm, inventarni broj: 19032. Lijepo rezbarena glava lava. Po duljini probijena (perforirana).
67. Amulet u obliku ovna steatit, nalazište: Warka, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, 4,3 × 2,9 cm, inventarni broj: 19131. Kamen zelene boje.
68. Amulet u obliku bika krečnjak, nalazište: Warka, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, 4,5 × 2,5 cm, inventarni broj: 19129.
69. Amulet u obliku lava krečnjak, nalazište: Warka, kultura Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, 4,2 × 3 cm, inventarni broj: 22469.
70. Amulet u obliku jastreba školjka, nepoznato nalazište, oko 3000 godina pr. n. e, 4 × 2 cm, inventarni broj: 14236.
71. Amulet u obliku bika školjka, nepoznato nalazište, oko 3000 godina pr. n. e, 2,5 × 2,3 cm, inventarni broj: 13681.
72. Uteg u obliku patke hematit, nepoznato nalazište, 2050—1950 godine pr. n. e, (novosumersko doba), 3 × 1,6 cm, inventarni broj: 9797. Lik patke koja spava s glavom među krilima. Možda je radena za amulet ili za pečatnjak.
73. Uteg u obliku patke karneol, nepoznato nalazište 2050—1950 godine pr. n. e, (novosumersko doba), 2,4 × 1,7 cm, inventarni broj: 9797.
74. Uteg u obliku patke ahat, nepoznato nalazište, 2050—1950 godina pr. n. e, (novosumersko doba), 2,2 × 1,1 cm, inventarni broj: 9797.
75. Pečatnjak u obliku patke ahat, nepoznato nalazište, 2050—1950 godine pr. n. e, (novosumersko doba), 1,7 × 1,5 cm, inventarni broj: 9797.
76. Uteg u obliku patke školjka, nepoznato nalazište, 2050—1950 godine pr. n. e, (novosumersko doba), 1,6 × 1,7 cm, inventarni broj: 9797.
77. Pečatnjak u obliku patke školjka, nalazište: Ur, 2050—1950 godine pr. n. e, (novosumersko doba), inventarni broj: 9778. Zbog rozete koja je ugravirana na dnu može se smatrati za pečatnjak.
78. Uteg u obliku patke ahat, nepoznato nalazište, 2050—1530 godine pr. n. e, (novosumersko — starobabilonsko razdoblje), 3 × 1,6 cm, inventarni broj: 14911.
79. Uteg u obliku patke ahat, nepoznato nalazište, 2050—1530 godine pr. n. e, (novosumersko — starobabilonsko razdoblje), 1,4 × 0,8 cm, inventarni broj: 14914. Svijellosmeđi kamen.
80. Uteg u obliku patke mramor, nepoznato nalazište, 2050—1950 godine pr. n. e, (novosumersko razdoblje), duljina 30 cm, visina 18 cm, širina 19 cm, inventarni broj: 20854. Veličina upućuje da je predmet služio kao uteg. Na desnoj strani natpis o zavjetu crkvi.
81. Uteg u obliku patke krečnjak, nalazište: Ur, 2050—1950 godine pr. n. e, (novosumersko razdoblje), 15 × 7,8 cm, inventarni broj: 3520.
82. Uteg u obliku patke krečnjak, nepoznato nalazište, 2050—1530 godine pr. n. e, (novosumersko — starobabilonsko razdoblje), 3,3 × 2,2 cm, inventarni broj: 14923.
83. Uteg u obliku patke hematit, nepoznato nalazište, 2050—1530 godine pr. n. e, (novosumersko — starobabilonsko razdoblje), 2,5 × 1,5 cm, inventarni broj: 14992.
84. Uteg u obliku patke ahat, nepoznato nalazište, 2050—1530 godine pr. n. e, (novosumersko — starobabilonsko razdoblje), 2 × 1,5 cm, inventarni broj: 5620.

85. Uteg u obliku patke ahat, nalazište: Khafaje, 2050—1530 godine pr. n. e. (novosumersko — starobabilonsko razdoblje), 2,6 × 1,3 cm, inventarni broj: 10763.
86. Uteg u obliku patke nalazište: Khafaje, 2050—1530 godine pr. n. e. (novosumersko — starobabilonsko razdoblje), 1,5 × 0,8 cm, inventarni broj: 11411
87. Pečatni valjak steatit, nalazište: Kish, kultura Jemdet Nasr, početak III tisućljeća pr. n. e, 5,2 × 1,1 cm, inventarni broj: 27300. U srednjem polju motiv cvijeća.
88. Pečatni valjak serpentin, nalazište: Warka, kultura Jemdet Nasr, početak III tisućljeća pr. n. e, 8,5 × 5 cm, inventarni broj: 61934. U tri reda mnoštvo figura. Jedan od najvećih valjaka za pečaćenje.
89. Pečatni valjak mramor, nalazište: Kish, kultura Jemdet Nasr, početak III tisućljeća pr. n. e, 2,6 × 2,2 cm, inventarni broj: 5801.
90. Pečatni valjak bjelokost, nepoznato nalazište, kasna kultura Jemdet Nasr, 2900—2800 godine pr. n. e, 2,5 × 1,9 cm, inventarni broj: 5626. U tri niza rasporedene ribe.
91. Pečatni valjak krečnjak, nepoznato nalazište, kasna kultura Jemdet Nasr, 2900—2800 godine pr. n. e, 2,1 × 2,1 cm, inventarni broj: 14402. U sredini prizor žena koje sjede sučelice i piju iz čaša. Druge dvije grupe samo djelomično slijede ovaj prizor.
92. Pečatni valjak steatit, nalazište: Ur, kultura Jemdet Nasr, početak III tisućljeća pr. n. e, 2,8 × 1,3 cm, inventarni broj: 14518. Prikaz antilope.
93. Pečatni valjak krečnjak, nalazište: Ur, iz vremena rane dinastije, 2800—2500 godine pr. n. e, 2,7 × 2 cm, inventarni broj: 16440. Prikaz lova na antilope.
94. Pečatni valjak bjelokost, nepoznato nalazište, vrijeme rane dinastije, 2800—2500 godine pr. n. e, 4 × 2 cm, inventarni broj: 5625. Lavovi napadaju antilope.
95. Pečatni valjak lapis lazuli, nalazište: Kish, Ur, vrijeme I dinastije, 2500—2350 godine pr. n. e, 3,1 × 1,5 cm, inventarni broj: 5805. Likovi bogova, antilope i lavova.
96. Pečatni valjak lapis lazuli, nalazište: Ur, iz vremena I dinastije, 2500—2350 godine pr. n. e, 4 × 2 cm, inventarni broj: 8023. U dva niza prikazani ljudski likovi koji sjede sučelice. U sredini jedan pije.
97. Pečatni valjak kamen, nalazište: Telloh, iz vremena rane dinastije, 2800—2500 godine pr. n. e, 2,4 × 1,1 cm, inventarni broj: 9485. Kamen crne boje. Među motivima se jedino jasno raspoznaje ptica raširenih krila.
98. Pečatni valjak krečnjak, nepoznato nalazište, razdoblje Akkad, 2350—2150 godine pr. n. e, 3,5 × 2 cm, inventarni broj: 13860. Samaš, bog sunca, izlazi iz podzemlja i uspinje se na brdo. Krila podzemnih vrata podupiru geniji.
99. Pečatni valjak školjka, nalazište: Kish, 2050—1930 godine pr. n. e. (novosumersko razdoblje), 3,3 × 1,9 cm, inventarni broj: 4346. Dvoje ljudi sjede na klupi u podnožju drveta i piju.
100. Pečatni valjak školjka, nalazište: Ur, 2050—1930 godine pr. n. e. (novosumersko razdoblje), 4 × 2,9 cm, inventarni broj: 7379. U sredini sjedi božanstvo s rogovima na kruni, pred njim vjernik. S desna i lijeva se ponavlja nešto veći lik muškarca (vjerojatno Gilgames) koji rukom drži rep bika a nogu postavlja na vrat bika. Na rubovima se ponavlja natpis s imenom vlasnika valjka: »Ilum-dan, nadzornik mlinarica«, ispred natpisa životinjski lik (divo-koza?).
101. Pečatni valjak lapis lazuli, nalazište: Kish, razdoblje Isin-Larsa, 1950—1700 godine pr. n. e, 2,8 × 1,6 cm, inventarni broj: 13254. Božanstvo u sjedećem stavu prikazano u profilu, na kruni rogovima, ispred božanstva jedna božica u molitvi, pratilac koji ju je donio i jedan muški lik. Na rubovima valjka natpis s imenom i zanimanjem vlasnika: »Nanna-palil. Lugaldingirrin službenik Glasnik.
102. Pečatni valjak mramor, nepoznato nalazište, starobabilonsko razdoblje, 1830—1530 godine pr. n. e, 4 × 2 cm, inventarni broj: 3426. Kamen tamne boje. Bradati muškarci u borbi s lavovima. Na kraju reda lik sa štampom.
103. Pečatni valjak mramor, nalazište: Tell Harmal, starobabilonsko razdoblje, 1830—1530 godine pr. n. e, 3,1 × 1,9 cm, inventarni broj: 51085. Dva muškarca se spremaju na borbu. Natpis u dva reda s imenom vlasnika: »Waradsa, sin Ishchilima.« Tamnosmedji kamen.
104. Pečatni valjak mramor, nalazište: Ur, starobabilonsko razdoblje, 1830—1530 godine pr. n. e, 4 × 2,6 cm, inventarni broj: 14316. Božanstvo sjedi ispred palmina drveta. Pred njim s desne strane tri stojeća lika, dva božanstva s rogovima na krunama dovođe jedan ljudski lik.
105. Pečatni valjak hematit, nepoznato nalazište, starobabilonsko razdoblje, 1830—1530 godine pr. n. e, 2,8 × 1,7 cm, inventarni broj: 14903. Prizor žrtve. Božanstvo godišnjih doba stoji sa žezlom i bičem. Muškarac donosi malu životinju. S njim je jedna božica s rukama u stavu molitve i još jedan pratilac. Natpis: »Žrtva bogu Amurru.«
106. Pečatni valjak frit, nalazište: Nuzi, razdoblje Mitanni, II tisućljeće pr. n. e, 2,7 × 1,1 cm, inventarni broj: 22338. Dva čovjeka stoje sa svake strane palmina drveta. Iza njih prikaz u dva niza, dolje dvije ležeće gazele, iznad njih niz kružnica (?), na kojima leži životinja sa zvijezdom.
107. Pečatni valjak frit, nalazište: Nuzi, razdoblje Mitanni, II tisućljeće pr. n. e, 2,5 × 1,1 cm, inventarni broj: 22333. Ljudski lik ispred palmina drveta, iza njega dolje motiv dvostruke spirale a gore dvije ležeće gazele (?).
108. Pečatni valjak mramor, nalazište: Khorsabad, kasnoasirsko razdoblje, IX—VIII stoljeće pr. n. e, 2,8 × 1,1 cm, inventarni broj: 23009. Lovac u klečećem položaju s lukom drži nogu divkoze. U sredini divo iznad kojeg je zvijezda.
109. Pečatni valjak grafit, nepoznato nalazište, I tisućljeće pr. n. e, 3 × 1,6 cm, inventarni broj: 21181. Mitološki prizor: S jedne strane drveta neodjeveni muški lik a s druge grifon u pronju. Iza muškarca je manji muški lik. Natpis u tri reda s imenom vlasnika: »Nakurish, sin Achumija, proizvođač mirisa.«
110. Kip bradatoga muškarca alabaster, nalazište: Khafaje, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 24,5 cm, širina 11 cm, inventarni broj: 41077.
111. Votivni kip kamen, nalazište: Khafaje, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 34 cm, širina 14 cm, inventarni broj: 20983. »Molitelj«. Bradati muškarac stoji u dugoj suknji s resama. Umetnute oči. Noge i podnožje rekonstruirani.
112. Votivni kip gips, nalazište: Khafaje, razdoblje rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 38 cm, širina 16,5 cm, inventarni broj: 19666. Bradati muškarac sjedi sa sklopljenim rukama, oči nekada umetnute.
113. Kip bradatog božanstva mramor, nalazište: Eshnunna, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 41 cm, širina 15 cm, inventarni broj: 19754. Stojeće božanstvo u suknji s resama. Umetnute oči. Kosa i brada valovita obojena bitumenom. Mjestimično rekonstruirano.
114. Votivni kip alabaster, nalazište: Khafaje, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 36 cm, širina 11,5 cm, inventarni broj: 19663. »Moliteljica«. Stojeća ženska figura u dugom plaštu koji prekriva čak i lijevo rame. Umetnute velike oči. Donji dio kipa obnovljen.
115. Votivni kip krečnjak, nalazište: Nippur, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, 10,3 × 11,8 × 27,5 cm, inventarni broj: 66183. »Molitelj«. Stojeći muškarac u suknji s resama. Velike oči umetnute. Na desnom ramenu natpis. Sastavljeno iz dva komada. Izgubljene noge obnovljene.

116. Kip bradatog božanstva krečnjak, nepoznato nalazište, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 13,5 cm, širina 11 cm, inventarni broj: 23404. Ulomak.
117. Glava ženskog kipa krečnjak, nalazište: Tell Agrab, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, visina: 11,5 cm, inventarni broj: 27155.
118. Glava ženskog kipa krečnjak, nalazište: Khafaje, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, 5,5 × 6,5 × 4 cm, inventarni broj: 19620. Nekoć umetnute oči. Začešljana kosa.
119. Velika votivna ploča krečnjak, nalazište: Eshnunna, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, 29 × 26 × 2,5 cm, inventarni broj: 19794. U sredini četvrtasti proboj koji je služio za pričvršćivanje ploče. U gornjem redu prizor banketa a u slijedećem dva ovna. Dolje drvo života a sa svake strane po jedan vol.
120. Glava bika alabaster, nepoznato nalazište, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, 13,2 × 17,6 × 16,4 cm, inventarni broj: 45020. Oči od uloženog bitumena.
121. Toaletna kutija alabaster, nalazište: Nippur, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, 8 × 10,5 × 8,5 cm, inventarni broj: 66136. Na poklopcu četiri udubljenja i udubljeni prsten na rubu koji su nekoć vjerojatno bili ispunjeni raznobojnim kamenjem. Na stranama po jedan bik s pruženim glavama na uglovima.
122. Glava buzdovana krečnjak, nalazište: Muntafiq, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, 10 × 9 cm, inventarni broj: 8996. S veoma oštećenim likom lava.
123. Kip muškarca na četveronožnom postolju bakar, nalazište: Khafaje vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, visina: 52 cm, inventarni broj: 8969. Bradati, goli muškarac sa sklopljenim rukama. Na glavi četverokraki ukras. Na leđima ugraviran arhaični natpis.
124. Kip boginje Bau kamen, nalazište: Ur, 2050—1950 godine pr. n. e, (novosumersko razdoblje), visina: 29,5 cm, širina: 16 cm, inventarni broj: 18663. Sjedeći lik boginje Lagasa, žene Ningirsua. Ruke sklopljene na molitvu. Pored nogu i sa strane patke. Nos i oči su nekada bile inkrustirane.
125. Glava muškarca krečnjak, nalazište: Warka, 2050—1950 godine pr. n. e. (novosumersko razdoblje). Ur, 3. dinastija, 12,5 × 9,5 × 11 cm, inventarni broj: 41014. Ulomak kipa.
126. Glava svećenika krečnjak, nalazište: Khafaje, 2050—1950 godine pr. n. e. (novosumersko razdoblje), 6,5 × 7 × 5,5 cm, inventarni broj: 15479.
127. Ovan kamen, nalazište: Ur, 2050—1950 godine pr. n. e, (novosumersko razdoblje), visina 37 cm, duljina 56 cm, inventarni broj: 14690. Vjerojatno ulomak prijestolja. Glava je lijevo modelirana.
128. Kip kralja Ur-nammua bakar, nalazište: Warka, 2050—1950 godine pr. n. e. (novosumersko razdoblje, Ur, III. dinastija), visina 27 cm, inventarni broj: 45428. Ur-nammu je bio kralj grada Ura te država Sumera i Akkada. Kod obnove neke crkve načinjen je ovaj votivni kip koji prikazuje kralja kao nosača košara. Na suknji je zavjetni zapis boginji Inanni.
129. Kamena ploča nalazište: Warka, 2050—1950 godine pr. n. e. (novosumersko razdoblje) Ur, III. dinastija, 10,7 × 7 cm, inventarni broj: 45429. Natpis ploče je identičan s natpisom na bakrenom kipu kralja Ur-nammua.
130. Bradato božanstvo terakota, nalazište: Telloh, 2050—1950 godine pr. n. e, (novosumersko razdoblje), visina 19 cm, inventarni broj: 16303. Lik stoji u dugom ogrtaču s visoko zavrnutim rubom kape, u lijevoj ruci drži ratnu sjekiru.
131. Obojena posuda keramika, nalazište: Khafaje, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 28 cm, promjer 31,5 cm, inventarni broj: 42487. Na oblini četiri izbočine. U okvirima s raznim ukrasima ljudske i životinjske figure. Uska polja s paralelnim linijama. Obojena crveno i crno.
132. Obojena posuda glina, nalazište: Tell Agrab, vrijeme rane dinastije, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 22 cm, promjer 14,5 cm, inventarni broj: 41018. Vaza tipa diyala. Na oblini ručica za prihvatanje. Crno i crveno obojene divokoze: linearni ornament.
133. Vaza kamen, nepoznato nalazište, vrijeme rane dinastije, prva polovina IV tisućljeća pr. n. e, visina 10 cm, promjer 15,5 cm, inventarni broj: 14412.
134. Svjetiljka školjka, nalazište: Khafaje, prva polovina III tisućljeća pr. n. e, 17,5 × 10 × 5,5 cm, inventarni broj: 27903. Ukrašena sedefom koji je utisnut u bitumensku podlogu.
135. Vaza za mirise bronca, nalazište: Kish, vrijeme rane dinastije, druga polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 65 cm, inventarni broj: 5705.
136. Kaciga princa Mes-Kalam-duga zlato, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije, sredina III tisućljeća pr. n. e, promjer 26 cm, inventarni broj: 8269. Prigodom iskapanja u Uru koje je vršio Leonard Woolley, u grobu princa Mes-Kalam-duga našao je na brojne srebrne i zlatne dragocjenosti. Među ovima najistaknutiji primjerak je kaciga. Reljefna površina kacige radena je majstorski.
137. Bodež zlato, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 33 cm, inventarni broj: 8282. Sječivo zlatno, držak prvobitno od srebra s ukucanim zlatnim čavlima. Korice od srebra.
138. Vršak koplja srebro, nalazište Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 42,6 cm, inventarni broj: 8146. Iz groba princa Mes-Kalam-duga.
139. Vršak koplja zlato, bitumen, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 18 cm, inventarni broj: 8247 a.
140. Vršak koplja zlato, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća, visina 17 cm, inventarni broj: 8247 b.
141. Bodež bakar, srebro, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 39,5 cm, inventarni broj: 8286.
142. Harfa sa zlatnom glavom bika zlato, školjka, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 122 cm, širina 132 cm, inventarni broj: 8694. Original je nađen u kraljevskom grobu u Uru. Drvo je istrunulo ali su ukrasi bili u tako dobrom stanju da rekonstrukcija nije bila problem. Za mozaik upotrijebljen je crveni kamen, lapis lazuli, zlato i bijela školjka. Oči bika su načinjene od lapis lazulija i bitumena. U polju ispod glave bika vide se četiri mitološka prizora.
143. Ploča za igru s inkrustiranim ukrasom lapis lazuli, školjka, bitumen, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, 12,5 × 15 cm, inventarni broj: 8205. Iz kraljevskog groba u Uru. Od dvanaest četvorina koje prekrivaju ploču tri prikazuju lava koji grize jelena, tri prikazuju dva lava koji napadaju tri brdske koze a na pet četvorina je prikazano drvo života s bikovima ili brdskim kozama. U dvanaestoj četvorini nalazi se rozeta.
144. Pločica za igru sa pet proboja kamen, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, promjer 2,6 cm, inventarni broj: 8206. Vjerojatno pripada ploči za igru kao i slijedeća dva komada.
145. Pločica za igru sa pet proboja kamen, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća, promjer: 2,6 cm, inventarni broj: 8206.

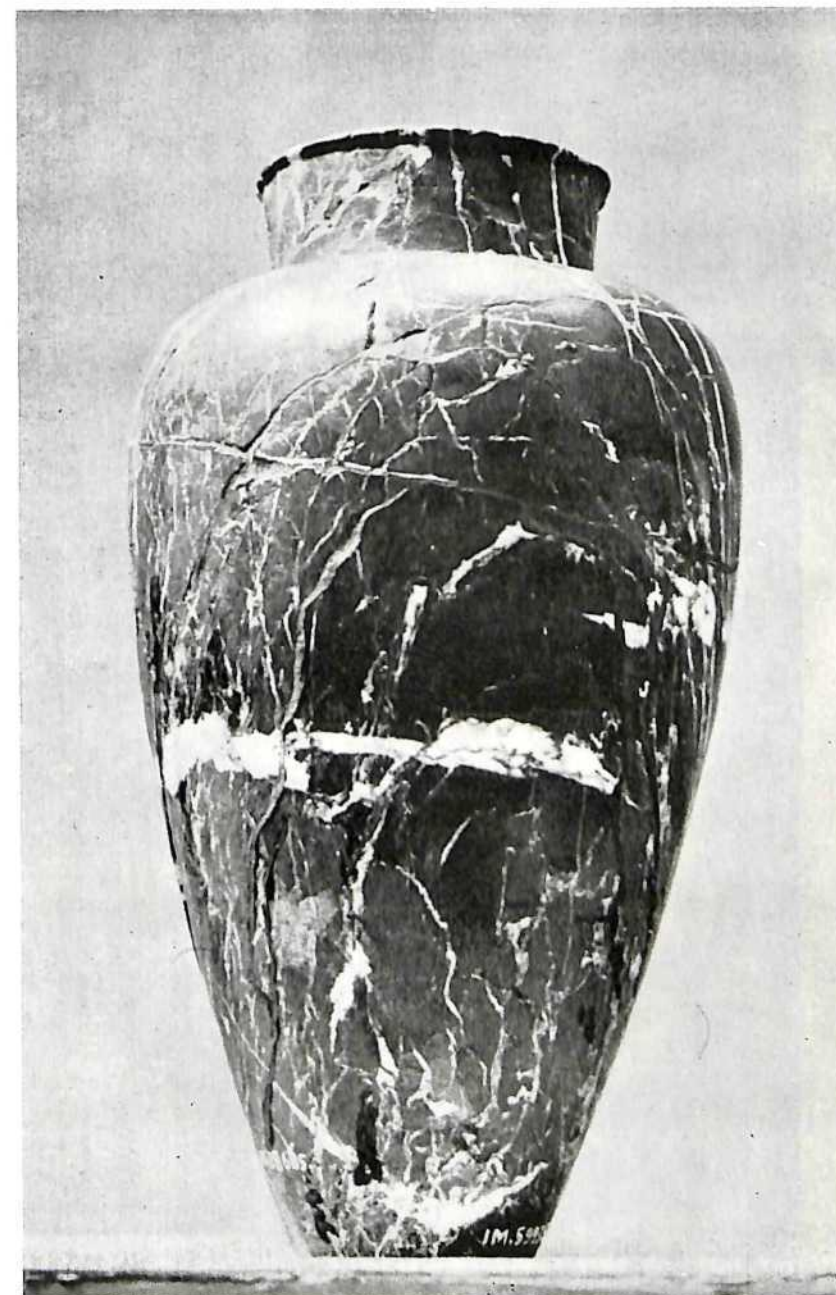
146. Piramidalna pločica
lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), oko sredine III tisućljeća pr. n. e, visina 1,5 cm, inventarni broj: 8202.
147. Šalica s natpisom
zlato, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 7,5 cm, promjer 13 cm, inventarni broj: 8271.
S imenom Mes-Kalam-duga.
148. Svjetiljka
srebro, nalazište: Ur, druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 17 cm, širina 9 cm, inventarni broj: 8245.
U obliku školjke.
149. Vaza
a'abaster, nalazište: Ur, novosumersko razdoblje (III dinastija Ura) 2050—1950 godine pr. n. e, visina 19 cm, inventarni broj: 1170.
Natpis: »Emanepadda«. Djelomično obnovljena.
150. Model broda
terakota, nalazište: Ur, druga polovina III tisućljeća pr. n. e, 22,5 × 7,5 × 8,5 cm, inventarni broj: 20010.
151. Mreža za kosu
zlato, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, 18 × 15,5 cm, inventarni broj: 7692.
152. Dijadema
zlato, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 35 cm, inventarni broj: 8305.
153. Par naušnica
zlato, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 7,5 cm, inventarni broj: 8302.
154. Ukosnica
srebro i kamen, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 31 cm, inventarni broj: 7992.
155. Ogrlica
zlato, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 23 cm, inventarni broj: 7669.
- Na dvije niti zlatne pločice u obliku lišća i 23 duge zlatne perle.
156. Dijadema
zlato i kamen, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 51 cm, inventarni broj: 8304.
Na dvije niti nanizano je 58 zrna karneola i 32 zrna lapis lazulija među kojima je 26 dugih zlatnih zrna bisera i 11 zlatnih pločica u obliku lišća.
157. Dijadema
zlato, lapis lazuli, karneol, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 5 cm, širina 4,2 cm, inventarni broj: 8303.
Na tri niti 133 karneola i 134 zrna lapis lazulija. Između njih 16 zlatnih spona s velikim kolutima.
158. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije, druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 26,5 cm, inventarni broj: 8307.
Naizmjenično poredani trokuti od zlata i lapis lazulija.
159. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 121 cm, inventarni broj: 7521.
Na pletenom zlatnom lancu jedno veliko zlatno i dva zrna lapis lazulija.
160. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, karneol, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije, druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 21 cm, inventarni broj: 8308.
Na dvije niti 132 manja zrna karneola, k tome 9 zlatnih i 6-6 žirova lapis lazulija i karneola.
161. Ogrlica
zlato, lapis lazuli i karneol, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 105 cm, inventarni broj: 8352.
Između 85 zlatnih zrna 17 zrna lapis lazulija i karneola.
162. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 84 cm, inventarni broj: 8353.
Između 26 zlatnih zrna 27 zrna lapis lazulija.
163. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 43 cm, inventarni broj: 8275.
19 zlatnih i 20 zrna lapis lazulija.
164. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije, druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 94 cm, inventarni broj: 8351.
U sredini veliko zrno lapis lazulija a sa svake strane po 30 manjih zrna od zlata i lapis lazulija.
165. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 116 cm, inventarni broj: 7633.
25 zlatnih i 67 zrna lapis lazulija.
166. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 56 cm, inventarni broj: 8309.
32-32 zrna zlata i lapis lazulija.
167. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 28 cm, inventarni broj: 7787.
48 manjih zrna zlata i 152 manjih zrna lapis lazulija.
168. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 45 cm, inventarni broj: 8071.
53 zlatna zrna, 88 zrna lapis lazulija i gorskog kristala.
169. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 13,5 cm, inventarni broj: 8323.
2 zlatne ploče, 2 zlatne leće i 5 zrna lapis lazulija.
170. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 61 cm, inventarni broj: 8310.
32 zlatna i 32 zrna lapis lazulija.
171. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 47 cm, inventarni broj: 8011.
10 loptastih zlatnih i 32 zrna lapis lazulija ukrašena brazdama.
172. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 37 cm, inventarni broj: 7654.
3 zlatna i 18 zrna lapis lazulija ukrašena brazdama.
173. Zrna
zlato, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 7,5 cm, inventarni broj: 7792.
7 komada.
174. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, karneol, ahat, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 23 cm, inventarni broj: 7758.
17 okruglih zlatnih zrna, 7 dugoljastih od lapis lazulija i 8 od ahata. U sredini u zlatnom okovu veliki ahat.
175. Ogrlica
zlato, srebro, lapis lazuli, karneol, ahat, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 43 cm, inventarni broj: 8042.
29 zlatnih zrna, 28 karneola, 4 velika ahata i 7 zrna lapis lazulija. U sredini veliki komad kamena sličan mramoru.
176. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, karneol, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 84 cm, inventarni broj: 8354.
13 manjih zlatnih zrna, 14 zrna lapis lazulija i 26 karneola.
177. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, karneol, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina oko 28 cm, inventarni broj: 8386.

- 6 zlatnih zrna, 32 zrna lapis lazulija i 5 karneola.
178. Ogrlica
zlato, karneol, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 46 cm, inventarni broj: 7539.
3 zlatna zrna i 14 karneola.
179. Ogrlica
zlato, karneol, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 28 cm, inventarni broj: 8006.
37 zlatnih i 21 zrno karneola.
180. Ogrlica
karneol, lapis lazuli, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 82 cm, inventarni broj: 8312.
181. Ogrlica
zlato, karneol, ahāt, jaspis, frit, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 27,5 cm, inventarni broj: 7794.
8 manjih zlatnih zrna, 7 karneola ahata i jaspisa te 1 zrno frit. Ahāt je većih dimenzija.
182. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, karneol, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 65 cm, inventarni broj: 7290.
6 zlatnih zrna, 6 zrna lapis lazulija, 15 dugoljastih i jedno okruglo zrno karneola.
183. Ogrlica
zlato, ahāt, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 26 cm, inventarni broj 20283.
13 manjih zlatnih zrna, 21 karneol, 1 ahāt a u sredini 1 veće zrno karneola.
184. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, karneol, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije, (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, duljina 62 cm, inventarni broj: 8311.
60 manjih zrna karneola, 20 lapis lazulija i 20 zlatnih zrna.
185. Ogrlica
zlato, lapis lazuli, ahāt, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e,
- 33,5 cm, inventarni broj: 7543.
2 dugoljasta zrna zlata, lapis lazulija i ahata. Ostala zrna manja od lapis lazulija, ahata i zlata.
186. Ogrlica
zlato, ahāt, karneol, nalazište: Ur, Isin-Larsa, 1950—1830 godine pr. n. e, duljina oko 21 cm, inventarni broj: 7788.
7 zrna ahata, 21 zrno karneola i 1 zlatno zrno.
187. Vaza za uljepšavajuće sredstvo
bakar, nalazište: Ur, vrijeme rane dinastije (I dinastija Ura), druga polovina III tisućljeća pr. n. e, visina 7,2 cm, inventarni broj: 8527.
188. Reljef žene koja svira na harfi
terakota, nepoznato nalazište, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija), 1330—1600 godine pr. n. e, 12 × 7,5 cm, inventarni broj: 21359.
189. Reljef lika koji kleči s instrumentom u rukama
terakota, nalazište: Nippur, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija) 1830—1600 godine pr. n. e, 15 × 9,5 cm, inventarni broj: 56464.
190. Reljef muškarca koji sjedi na zebuu
terakota nalazište: Ischali, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija), 1830—1600 godine pr. n. e, 8 × 8 cm, inventarni broj: 24276.
191. Reljef s rvačima
terakota, nepoznato nalazište, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija), 1830—1600 godine pr. n. e, 8,2 × 8,3 cm, inventarni broj: 10039.
192. Božica plodnosti
terakota, nalazište: Tell Asma, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija), 1830—1600 godine pr. n. e, visina 17,5 cm, inventarni broj: 21399.
Bogati ukras na glavi, ruke manjkave.
193. Reljef božice s ogrtačem
terakota, nalazište: Ischali, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija) 1830—1600 godine pr. n. e, 13 × 11 cm, inventarni broj: 24275.
194. Kalup za lijevanje, božanstvo jaši na zebuu
terakota, nepoznato nalazište, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija), 1830—1600 godine pr. n. e, visina 18,5 cm, inventarni broj: 9466.
195. Stela božice Lame
kamen, nalazište: Warka, starobabilonsko razdoblje (dinastija Kassu), 1320—1295 godine pr. n. e, 77 × 30 × 20 cm, inventarni broj: 59247.
Na odjeći dugi natpis.
196. Figura lava s natpisem
gline, nalazište: Warka, starobabilonsko razdoblje (dinastija Kassu), 1530—1200 godine pr. n. e, 17 × 5 × 5 cm, inventarni broj: 11951.
197. Glava lavice
terakota, okolina Tell el-Obeida, starobabilonsko razdoblje (dinastija Kassu) 1530—1200 godine pr. n. e, 5,8 × 5 × 4,5 cm, inventarni broj: 51941.
198. Glava psa
terakota, starobabilonsko razdoblje (dinastija Kassu), 1530—1200 godine pr. n. e, 4 × 3,2 cm, inventarni broj: 51942.
199. Glava lavice
terakota, okolina Tell el-Obeida, starobabilonsko razdoblje (dinastija Kassu), 1530—1200 godine pr. n. e, 4,7 × 3,5 cm, inventarni broj: 51940.
200. Model hrama
keramika, nalazište: Bazumustan, srednje-asirsko razdoblje, druga polovina II tisućljeća pr. n. e, 50 × 18,5 × 22 cm, inventarni broj: 60294.
Zgrada na kat sa zvonikom pri dnu divo-koza.
201. Glinena pločica
nalazište: Warka, razdoblje Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, 7 × 5 × 2,7 cm, inventarni broj: 25684.
Knjigovodstveni zapis u dva stupca s arhajskim znacima. Ploča pečena.
202. Glinena pločica
nalazište: Warka, razdoblje Jemdet Nasr, oko 3000 godina pr. n. e, 1,6 × 5 × 7 cm, inventarni broj: 67380.
Naličje glatko. Arhaični znaci, zapis privrednog karaktera.
203. Glinena pločica
nalazište: Warka, razdoblje Jemdet Nasr, početak III tisućljeća pr. n. e, 1,9 × 7 × 7,8 cm, inventarni broj: 67381.
Arhaičnim znacima zapis privrednog karaktera.
204. Pločice od pečene gline
nalazište: Warka, Jemdet Nasr, početak III tisućljeća pr. n. e, 9,2 × 6 × 1,7 cm, inventarni broj: 55578.
Knjigovodstveni zapis u dva stupca arhaičkim pismom.
205. Glinena pločica
nalazište: Tell Harmal, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija), oko 1800 godine pr. n. e, 9,3 × 4,8 × 2,8 cm, inventarni broj: 52928.
Pravni tekst: sporazum s datacijom. Oblik datuma: »mu-bad-nam-damu-a-ni-se.«
206. Glinena pločica
nalazište: Tell Dhubai, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija), oko 1800 godine pr. n. e, 3,6 × 7,2 × 10,7 cm, inventarni broj: 67282.
U dva stupca zapis općeupravnog karaktera. Bez datacije.
207. Glinena pločica
nalazište: Tell Harmal, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija), 1830—1530 godine pr. n. e, 2,4 × 4,5 × 6,4 cm, inventarni broj 63260.
Zapis u 14 redaka prekriva lice i naličje pločice kao i uže stranice. Bez datacije.
208. Glinena pločica
nalazište: Tell Harmal, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija), oko 1800 godine pr. n. e, 3 × 4,2 × 4,3 cm, inventarni broj: 63200.
Pismo bez datacije. Na naličju samo dva znaka.
209. Glinena pločica
nalazište: Tell Harmal, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija) 1830—1600 godine pr. n. e, 1,9 × 4,7 × 6,5 cm, inventarni broj: 63223.
Obje strane ispisane. Popis onih kojima su podijelili tekućinu.
210. Glinena pločica, pečena
nalazište: Tell Sifr, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija) oko 1785 godine pr. n. e, 9 × 6 × 3,4 cm, inventarni broj: 8765.
Glinena pločica sa sačuvanim etuiem. Ugovor o prodaji kuće u vrijeme Rimsina iz Larse, 7. godine po zauzeću Isina.
211. Glinena pločica, kopija
nalazište: Tell Harmal, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija) 1830—1600

- godine pr. n. e. $9,2 \times 6 \times 2,9$ cm, inventarni broj: 55357. Matematički tekst u 14 redaka. U gornjem dijelu geometrijski crtež. Tekst tretira isti geometrijski problem koji se može naći i kod Euklidovih postavki.
212. Glinena pločica, kopija nalazište: Tell Dhubai, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija) 1830—1600 godine pr. n. e, inventarni broj: 67118. Klinasto pismo u 8 redaka s geometrijskim likom. Tretira matematičko-geometrijski problem kako se može izračunati duljina i širina četverokuta ako su zadani samo dijagonala i površina. Ovaj problem je oko 1250 godina kasnije kao Pitagorin poučak dobio svoju konačnu definiciju. Nađena u iskapanjima 1962. godine.
213. Glinena pločica, pečena nepoznato nalazište, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija), oko 1764 godine pr. n. e, $13,5 \times 6 \times 3$ cm, inventarni broj: 16373. Popis onih koji su dobili sljedovanje ulja. Datirano 29. godinom otkako je Rimsin zauzeo Isin.
214. Glinena pločica nalazište: Tell Harmal, starobabilonsko razdoblje (Babilon, I dinastija), 1830—1600 godine pr. n. e, promjer: 6,3 cm, duljina 2,5 cm, inventarni broj: 63264. Okrugla pločica jednog učenika s linijama i nazivima riba.
215. Glinena pločica, pečena nalazište: Aqar Quf, starobabilonsko razdoblje (kasitska dinastija), 1530—1200 godine pr. n. e, $7,6 \times 6 \times 2,5$ cm, inventarni broj: 50970. Jedan od inventara palače. Bez datacije.
216. Mramorna ploča s natpisom nalazište: Sharqat, novoasirsko razdoblje, 911—889 godine pr. n. e, $30 \times 21,5 \times 4$ cm, inventarni broj: 60819. Osnivački zapis kralja Adadnirarija II
217. Glinena pločica nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, $9,7 \times 7 \times 2$ cm, inventarni broj: 56830. Ugovor o prodaji zemlje. Nedostaje naličje.
218. Glinena pločica nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, $10,6 \times 15,3 \times 3,4$ cm, inventarni broj: 56810.
- Pravni akt, na naličju imena 17 svjedoka i datum.
219. Glinena prizma, pečena nalazište: Khorsabad, kasnoasirsko razdoblje, 721—704 pr. n. e, duljina 23,5 cm, promjer 12 cm, inventarni broj: 24039. Historijski tekst kralja Sargona II.
220. Glinena pločica, paljena nalazište: Warka, novobabilonsko razdoblje, VII—VI stoljeće pr. n. e, $8,3 \times 4,6 \times 1,3$ cm, inventarni broj: 45626. Govori o prodaji kuće.
221. Glinena pločica, pečena nalazište: Tell Nebi Yunus (Ninive), novobabilonsko razdoblje, VII stoljeće pr. n. e, $4 \times 2,8$ cm, inventarni broj: 59048. Upravni akt, na licu 5 na naličju 1 redak.
222. Glineni valjak, pečeni nalazište: Deir, Babilon, novobabilonsko razdoblje, 604—526 godine pr. n. e, duljina 15,5 cm, promjer 6,2 cm, inventarni broj: 51923. Osnivačko pismo u dva stupca s imenom kralja Nabukodonosora II.
223. Glinena pločica nalazište: Warka, V—IV stoljeće pr. n. e, $1,9 \times 3,3 \times 1,6$ cm, inventarni broj: 67360. Ovalnog oblika, u 6 redaka zapis upravnog karaktera. Bez datacije.
224. Glinena pločica, pečena nepoznato nalazište, IV stoljeće pr. n. e, $4,3 \times 3,2 \times 2,5$ cm, inventarni broj: 3193. Pravni dokument, na naličju dva otiska istog pečata.
225. Bik s ljudskom glavom, dva ulomka kipa alabaster, nalazište: Niniva, kasnoasirsko razdoblje, VII stoljeće pr. n. e, $122 \times 74; 37 \times 32$ cm, inventarni broj: 60978 a, b. Dva ulomka prikaza bika koji je čuvao ulaz neke dvorane u palači u Ninivi. Vrsoku kapu ukrašuju rogovi bika.
226. Ulomak reljefa alabaster, nalazište: Khorsabad, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, 78×60 cm, inventarni broj: 29055. Reljef s bradatom glavom i uzdignutom desnicom genija (?) koji je ukrašavao dvorište palače.
227. Ulomak reljefa, lov na lavove alabaster, nalazište: Khorsabad, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, 80×55 cm, inventarni broj: 18625.
228. Ulomak kamenog poda alabaster, nepoznato nalazište, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, 83×77 cm, inventarni broj: 67946.
229. Kip pjevača alabaster, nalazište: Assur, kasnoasirsko razdoblje, prva polovina I tisućljeća pr. n. e, visina 71,5 cm, inventarni broj: 66456.
230. Obojena cigla s glazurom nalazište: Niniva, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, 37×14 cm, inventarni broj: 25955. Dva muškarca u odjeći nejednake duljine, prvi nosi na ramenu vjerojatno vreću.
231. Crnac s majmunom na leđima bjelokost, nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, visina 16,5 cm, inventarni broj: 65217. Crnac pritište na prsa sjekiru, pored nje ga srna. Pločica oštećena vatrom.
232. Ukrasne pločice bjelokost, nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, 46×62 cm, inventarni broj: 61898. Pločice koje su prekrivale naslon prijestolja. Na srednjoj ploči vidi se sjedeće božanstvo s malim životinjama pred njim. S desna i lijeva demon (polu-čovjek polu-ptica) i po jedan pastir (?) sa životinjom na ramenu.
233. Ploča s ukrasom cvijeća bjelokost, nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, $2,8 \times 8,3$ cm, inventarni broj: 65413.
234. Glava lava bjelokost, nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, promjer 6,7 cm, visina 5 cm, inventarni broj: 56635.
235. Perforirana ploča s jelenom bjelokost, nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, $11,5 \times 11,5$ cm, inventarni broj: 60533. Jelen sa zabačenom glavom među palmama.
236. Krava koja doji tele bjelokost, nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, $8 \times 7,5$ cm, inventarni broj: 60504. Životinje stoje pred redom lotosa. Na pločici vidljivi tragovi pozlate.
237. Ulomak reljefa bika bjelokost, nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, visina 5,3 cm, duljina 13,4 cm, inventarni broj: 65503.
238. Reljef sa sfigom bjelokost, nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, $6 \times 3,5$ cm, inventarni broj: 65371. Pobjednička sfiga (grifon?) s dvostrukom krunom Gornjeg i Donjeg Egipta na glavi, drži svoju lijevu šapu na glavi ležećeg čovjeka.
239. Borba čovjeka s grifonom bjelokost, nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, $10,5 \times 5,5$ cm, inventarni broj: 65318.
240. Ženska glava u prozoru bjelokost, nalazište: Nimrud, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, $9,5 \times 11$ cm, inventarni broj: 60500. U prozorskom okviru (ili vratima) iznad rešetke ženska glava (»Aphrodite parakyp-tousa«).
241. Vaza s dvije ručice staklo, nepoznato nalazište, kasnoasirsko razdoblje, VII—VIII stoljeće pr. n. e, visina 8 cm, inventarni broj 14484.
242. Dugoljasta staklena posuda nepoznato nalazište, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, visina 7,3 cm, inventarni broj: 14399.
243. Flakon frit, nepoznato nalazište, kasnoasirsko razdoblje, VIII stoljeće pr. n. e, visina 9,7 cm, inventarni broj: 14487.
244. Flakon staklo, nalazište: Kish, novobabilonsko razdoblje, VII—VI stoljeće pr. n. e, visina 9,5 cm, inventarni broj: 2277.
245. Zmaj glazirana cigla, nalazište: Babilon, novobabilonsko razdoblje, VII—VI stoljeće pr. n. e, 165×115 cm, inventarni broj: 14223. U Babilonu su se po prijelasku kapije Ishtar s obje strane glavne ulice nalazile zgrade čiji su zidovi bili ukrašeni reljefima lavova, bikova i zmajeva. Reljefi su bili od glazirane ili neglazirane obojene cigle. Ovi reljefi spadaju među najznačajnija djela asirske umjetnosti.
246. Kip božanstva mramor, nalazište: Hatra, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e, $87 \times 35 \times 49$ cm, inventarni broj: 58082.

- Božanstvo sjedi na prijestolju s lavovima. Nosi kratki kaput i hlače. Kip rczbaren strogo prema motivima mramora. Umetnute oči.
247. Kip božice
mramor, nalazište: Hatra, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e, visina 81 × 36,5 × 41 cm, inventarni broj: 58083.
U sjedećem položaju u dugoj haljini koja dopire do zemlje. U lijevoj ruci drži kuglu, u desnoj je vjerojatno bilo koplje.
248. Lik božanstva, visoki reljef
mramor, nalazište: Hatra, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e., 38 × 22 × 4 cm, inventarni broj: 56716.
Brađato i krilato božanstvo. Nosi kaput do koljena i hlače. Iza leđa mu je divokoza koju drži za rogove i prijeti joj uzdignutim bodežom (prikaz žrtve?). Iznad glave božanstva zmiya s visoko uzdignutom glavom.
249. Božanstvo
alabaster, nalazište: Hatra, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e., visina: 38 cm, inventarni broj: 56767.
Desna ruka podignuta na pozdrav a lijevom drži držak mača. Pojas bogato ukrašen. Oči od umetnute bjelokosti.
250. Kip krilate boginje
alabaster, nalazište: Hatra, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e., visina 8 cm, inventarni broj: 58092.
Vjerojatno božica pobjede. Oči načinjene od bjelokosti usadene u bitumen.
251. Reljef boginje rata (Allat)
krečnjak, nalazište: Hatra, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e, visina: 118, širina 72 cm, inventarni broj: 56774.
Na leđima lava tri ženska lika. Srednji s kacigom na glavi, na prsima maska Meduze, u desnoj ruci koplje, lijeva na štitu, prikazuje boginju rata Allat (Athena). Na površini reljefa vidljivi ostaci bitumena i srebrnih čavala, vjerojatno je reljef bio prekriven metalom.
252. Orao, visoki reljef
mramor, nalazište: Hatra, partsko razdoblje, II stoljeće n. e, 60 × 60 cm, inventarni broj: 58151.
Orao stoji s lijeve strane a okrenut je udesno u pravcu vladarskog znaka koji označuje Hatru. Pored orlove glave dulji aramejski natpis.
253. Ženski lik
mramor, nalazište: Hatra, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e, visina 33 cm, inventarni broj: 73015.
Ženski akt bez glave s ogrlicom, narukvicama i nakitom na nogama. Lijevo rukom se naslanja na stup a u ruci drži vijenac. Vidljiv upliv helenizma.
254. Kip Herakla
alabaster, nalazište: Hatra, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e, 24 × 12 × 9 cm, inventarni broj: 58146.
Na ljevici drži lavlje krzno, u desnici tane. Noge i podnožje kipa obnovljeni.
255. Kip Herakla
bronca, nalazište: Hatra, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e, visina 19,5 cm, inventarni broj: 68073.
Vjerojatno je nastalo negdje na teritoriju rimskog carstva.
256. Maska Dioniza
bronca, nalazište: Hatra, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e, 23,6 × 23,7 × 8,5 cm, inventarni broj: 73014.
Reljefni okov većih razmjera. U kosi listovi loze a na ramenu grozdovi. Vjerojatno nastalo na rimskom teritoriju u stilu helenističke umjetnosti.
257. Sjedeći ženski lik
mramor, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje, I stoljeće pr. n. e. — III stoljeće n. e. 16,5 × 6 × 6 cm, inventarni broj: 17848.
Oči nekoć inkrustirane. Umjesto kose stavljala se perika od drugog materijala.
258. Ulcimak sjedećeg ženskog kipa
mramor, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje I stoljeće pr. n. e. — I st. n. e. 10 × 6,5 × 7 cm, inventarni broj: 17831.
259. Ležeći ženski lik
mramor, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje, II stoljeće pr. n. e.—II stoljeće n. e. 14,8 × 6,2 cm, inventarni broj: 17807.
260. Ležeći ženski lik
mramor, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje, II stoljeće pr. n. e.—II stoljeće n. e, 15 × 9,5 cm, inventarni broj: 17808.
261. Ležeći ženski lik
mramor nepoznato nalazište, partsko razdoblje, I st. pr. n. e. — I st. n. e, duljina 16 cm, inventarni broj: 65879.
262. Božica
bjelokost, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e visina 8,5 cm, duljina 1,9 cm, inventarni broj: 17492.
263. Božica
bjelokost, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e. visina 5,4 cm, duljina 1,8 cm, inventarni broj: 17495.
264. Ženski akt u krevetu
terakota, nalazište: Warka, razdoblje Seleukida, prva polovina III stoljeća pr. n. e. 13,5 × 7 × 4,5 cm, inventarni broj: 13054.
Vidljivi tragovi crvene boje.
265. Sjedeća ženska figura
terakota, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje, III stoljeće pr. n. e.—III stoljeće n. e, visina 15 cm inventarni broj: 16982.
266. Kip Harpokrata
terakota, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje, I—II stoljeće pr. n. e, visina 13 cm, inventarni broj: 33593.
Sjedi na prekriženim nogama, sa dva prsta desne ruke dodiruje usnice.
267. Ulomak kipa dječaka koji nosi janje
terakota, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje III stoljeće pr. n. e.—III stoljeće n. e, 4,5 × 5 cm, inventarni broj: 17006.
268. Djevojka vodonoša
terakota, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje, III stoljeće pr. n. e.—III stoljeće n. e, visina 11 cm, inventarni broj: 17032.
269. Glava ženskog kipa
terakota, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje, I—II stoljeće n. e, visina 5,4 cm, inventarni broj: 33630.
270. Glava muškarca
terakota, nalazište: Seleukija, partsko razdoblje, III stoljeće pr. n. e.—III stoljeće n. e, visina 6,5 cm, inventarni broj: 33609.
Podsjeća na likove Herakla.
271. Žena na ležaljci
terakota, nalazište: Warka, partsko razdoblje, III stoljeće pr. n. e.—III stoljeće n. e. visina 16,3, duljina 11,7 cm, inventarni broj: 2840.
Ženski akt koji se oslanja na lijevu ruku s visokom frizurom.
272. Sjedeći ženski lik
terakota, nepoznato nalazište, partsko razdoblje, III stoljeće pr. n. e.—III stoljeće n. e, visina 22,5 cm, inventarni broj: 13242.
U dugoj haljini s visokom frizurom. Vidljivi tragovi crvene boje.
273. Zidna ploča sa ženskom glavom
stucco, nalazište: Kish, partsko razdoblje, II stoljeće pr. n. e, 34 × 34 cm, inventarni broj: 11950.
Okvir s lišćem i palmetama. U sredini »žena u prozoru«.
274. Dijadema u obliku vijenca
zlato, nalazište: Warka, partsko razdoblje, početak III stoljeća n. e. promjer: 17—22 cm, inventarni broj: 61977.
Maslinovo lišće i plodovi u zlatu.
275. Strigilis (sprava za struganje tijela)
željezo, tragovi pozlate, nalazište: Warka, partsko razdoblje, početak III stoljeća n. e, duljina 24 cm, inventarni broj: 60486.
276. Strigilis (sprava za struganje tijela)
željezo, tragovi pozlate, nalazište: Warka, partsko razdoblje početak III stoljeća n. e, duljina 24 cm, inventarni broj: 60486.
277. Stucco s ornamentalnim ukrasom
gips, nalazište: Samarra, razdoblje ranog Islama, IX stoljeće n. e, 46 × 67 cm, inventarni broj: 10674.
278. Stucco s ornamentalnim ukrasom
gips, nalazište: Samarra, razdoblje ranog Islama, IX stoljeće n. e, 26 × 30 cm, inventarni broj: 2107.
279. Stucco s ornamentalnim ukrasom
gips, nalazište: Samarra, razdoblje ranog Islama, IX stoljeće n. e. 25 × 33 cm, inventarni broj: 2190.
280. Cigla ukrašena arabeskama
nalazište: Bagdad, džamija Mirjan, razdoblje Islama, XIV stoljeće n. e, 38 × 66 cm, inventarni broj: 10673.
281. Cigla ukrašena arabeskama
nalazište: Bagdad džamija Mirjan, razdoblje Islama, XIV stoljeće, 44,5 × 63 cm, inventarni broj: 10672.
282. Kadionica
steatit, nalazište: Kut, razdoblje Islama, 11,5 × 11,5 × 4,5 cm, inventarni broj: 27239.
283. Vaza s dvije ručke
keramika, nalazište: Sinjar, ranoislamsko razdoblje, visina: 16 cm, inventarni broj: 32686.
Ukrašeno viticama i kufijskim pismom.

284. Vrš u obliku pijetla
keramika, nepoznato nalazište, ranoislamsko razdoblje, X—XI stoljeće n. e, visina: 29 cm, inventarni broj: 32725.
S okruglom ručicom a na perima repa lijevci.
285. Vrš za vodu sa četiri ručice
keramika, nalazište: Sin al-Dhiban, islamsko razdoblje, X stoljeće n. e, visina 75 cm, promjer 55 cm, inventarni broj: 29601. Sa životinjskim, biljnim i geometrijskim ukrasima. Rađeno barbotinskom tehnikom.
286. Vrš za vodu sa pet ručica
keramika, nepoznato nalazište, razdoblje Islama, XI stoljeće n. e, visina 77 cm, inventarni broj: 32945.
Folklorna varijanta umjetničkog ukrašavanja Samarre. Na površini posude među uskim viticama motivi cvjetova (?). Ručice spojene polukrugovima između kojih se izmjenjuje glava ovna i žene. S jedne strane ispod glave ovna ljudski lik a kod njegovih nogu s obje strane glave lavova.
287. Vrš za vodu sa tri ručice
keramika, nalazište: Sinjar, razdoblje Islama, XI—XII stoljeće, visina 70 cm, inventarni broj: 7149.
Kasnija, pojednostavnjena varijanta ranijeg vrča, rađena također barbotinskom tehnikom. Tri ručice. Plošne i reljefne ženske glave, biljni i geometrijski ukrasi.
288. Zdjela
kamenina, nalazišta: Wasit, ranoislamsko razdoblje, IX stoljeće, visina 8,8 cm, promjer 22,5 cm, inventarni broj: 34017.
Linearni ukrasi obojeni crno i zeleno.
289. Zdjela
kamenina, nepoznato nalazište, ranoislamsko razdoblje, IX stoljeće, visina 10 cm, promjer 20 cm, inventarni broj: 32721.
290. Zdjela
kamenina, nepoznato nalazište, ranoislamsko razdoblje, IX stoljeće, visina 6,5 cm, promjer 22,5 cm, inventarni broj: 11508.
291. Velika posuda s dvije ručice
kamenina, nepoznato nalazište, ranoislamsko razdoblje IX stoljeće n. e, visina 40 cm, promjer 31 cm, inventarni broj: 32962.
292. Astrolab
bronca, nepoznato nalazište, islamsko razdoblje, XVII stoljeće n. e, visina 14,5 cm, promjer 11,8 cm, inventarni broj: 9722.
Na temelju arapskog zapisa, rađen 1031 godine Hejre odnosno 1653.
293. Zdjela
bakar, nalazište: Aleppo, islamsko razdoblje, XII—XIII stoljeće n. e, visina 11 cm, promjer 21,5 cm, inventarni broj: 32769.
Podražava oblik keramičkih posuda. Uz rub kufijski zapis. Izvana i iznutra mjestimično počinčeno.
294. Zdjela s poklopcem
bakar, nepoznatog porijekla, islamsko razdoblje, XIII st. n. e, visina 15 cm, promjer 19,5 cm, inventarni broj: 29988 a, b.
Lijepo gravirana, ukrasi rjedi sa citatima i geometrijskim motivima.
295. Duboka zdjela
bakar, nalazište: Aleppo, islamsko razdoblje, XIII—XIV stoljeće n. e, visina 22,5 cm, promjer 37 cm, inventarni broj: 32770.
Bogati ukras ispunjava stranice u cijelosti.
296. Flakon
staklo, nepoznatog porijekla, islamsko razdoblje, visina 7,5 cm, inventarni broj: 25677.
Površina raščlanjena. Unutar usta prsten od bakra.
297. Flaša
nalazište: Samarra, ranoislamsko razdoblje, IX stoljeće n. e, visina 11,5 cm, inventarni broj: 25506.
Smeđe boje s bijelim prugama. Predmet ilustrira održavanje tradicionalnih oblika i načina ukrašavanja.
298. Mali vrč
staklo, islamsko razdoblje, visina 7 cm, inventarni broj: 22460.
299. Rezbarena drvena ploča
nepoznatog porijekla, islamsko razdoblje, visina 41 cm, duljina 99 cm, inventarni broj: 10127.
Ulomak friza. Među biljnim elementima tekst pisan kufijskim pismom.

VELIKA VAZA,
kat. br. 46

GLAVA ŽENE
kat. br. 56

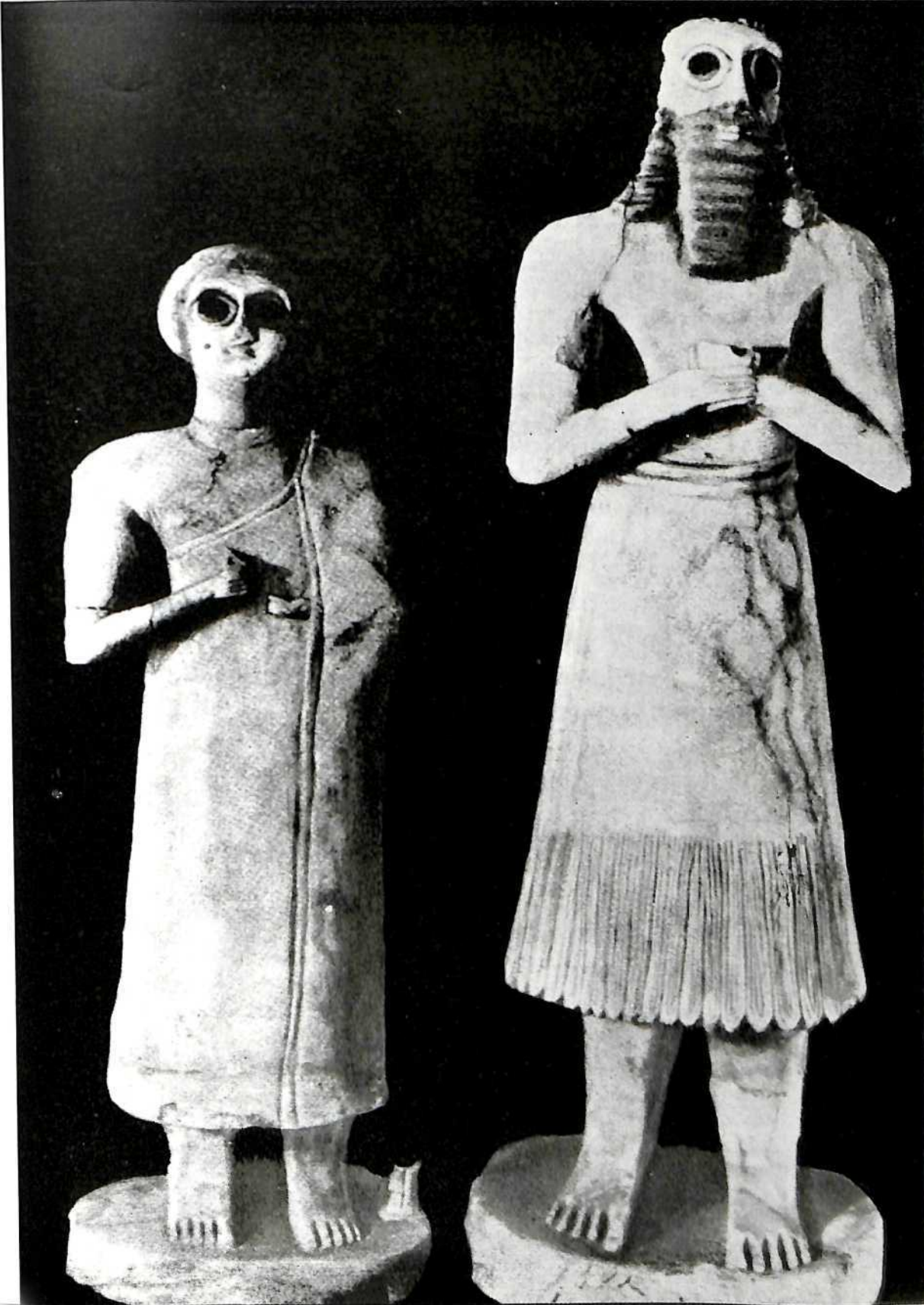

VOTIVNI KIP,
kat. br. 111

GLAVA BIKA, kat. br. 120

DVA VOTIVNA
KIPA,
kat. br. 114. 110

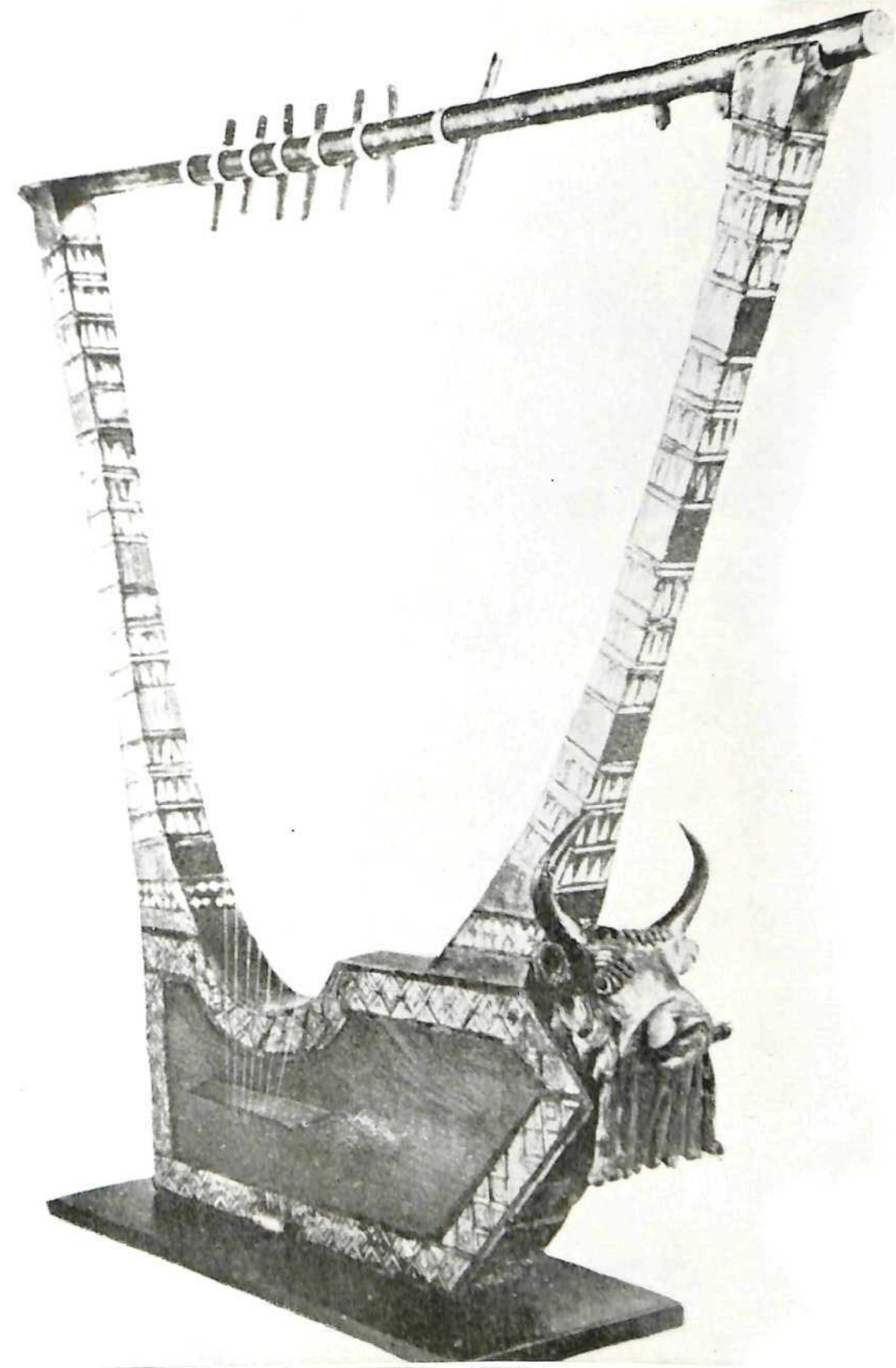
KIP BRADATOG
BOZANSTVA,
kat. br. 113

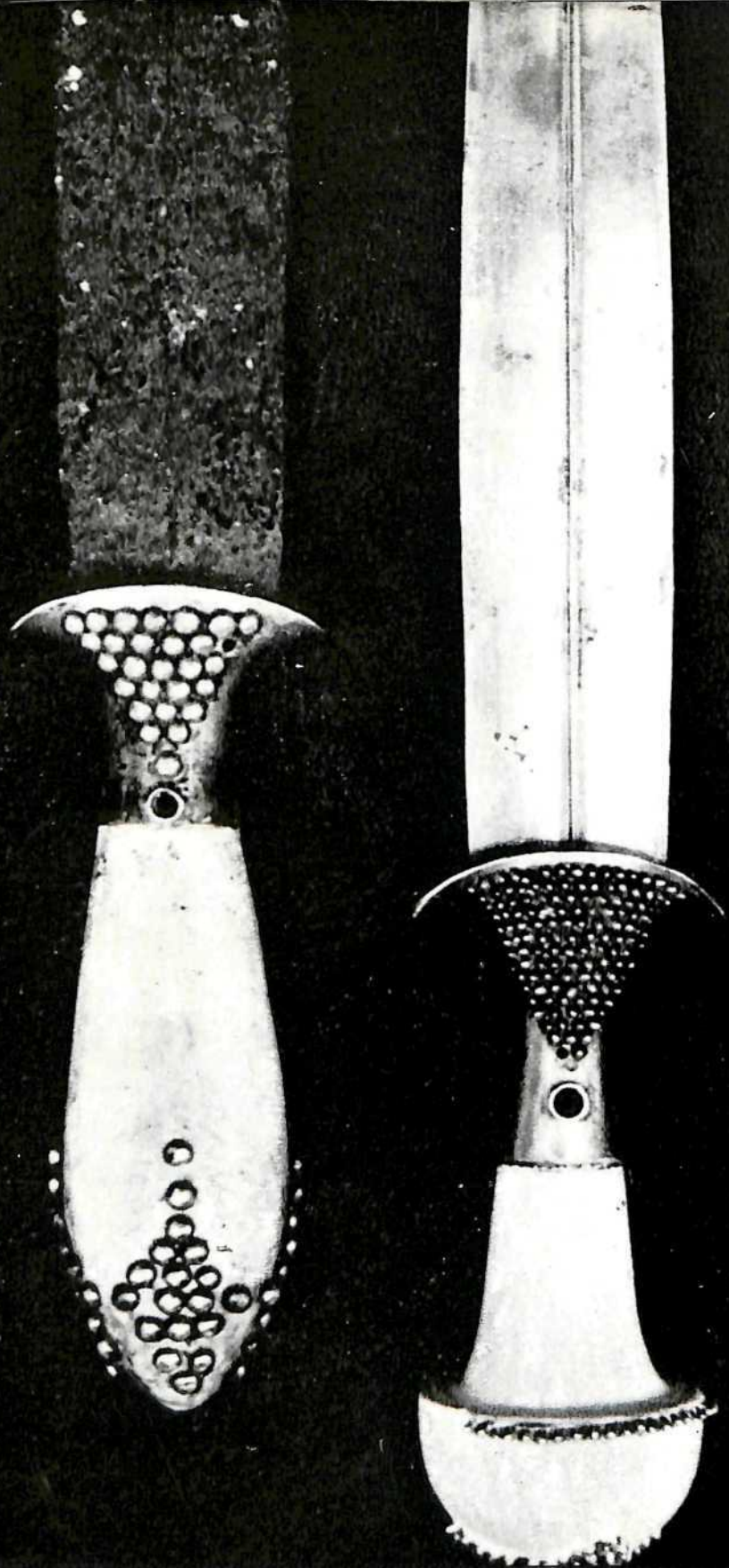
KIP KRALJA
UR-NAMMUA,
kat. br. 128
KAMENA PLOČA,
kat. br. 129

BRADATO
BOŽANSTVO
kat. br. 130

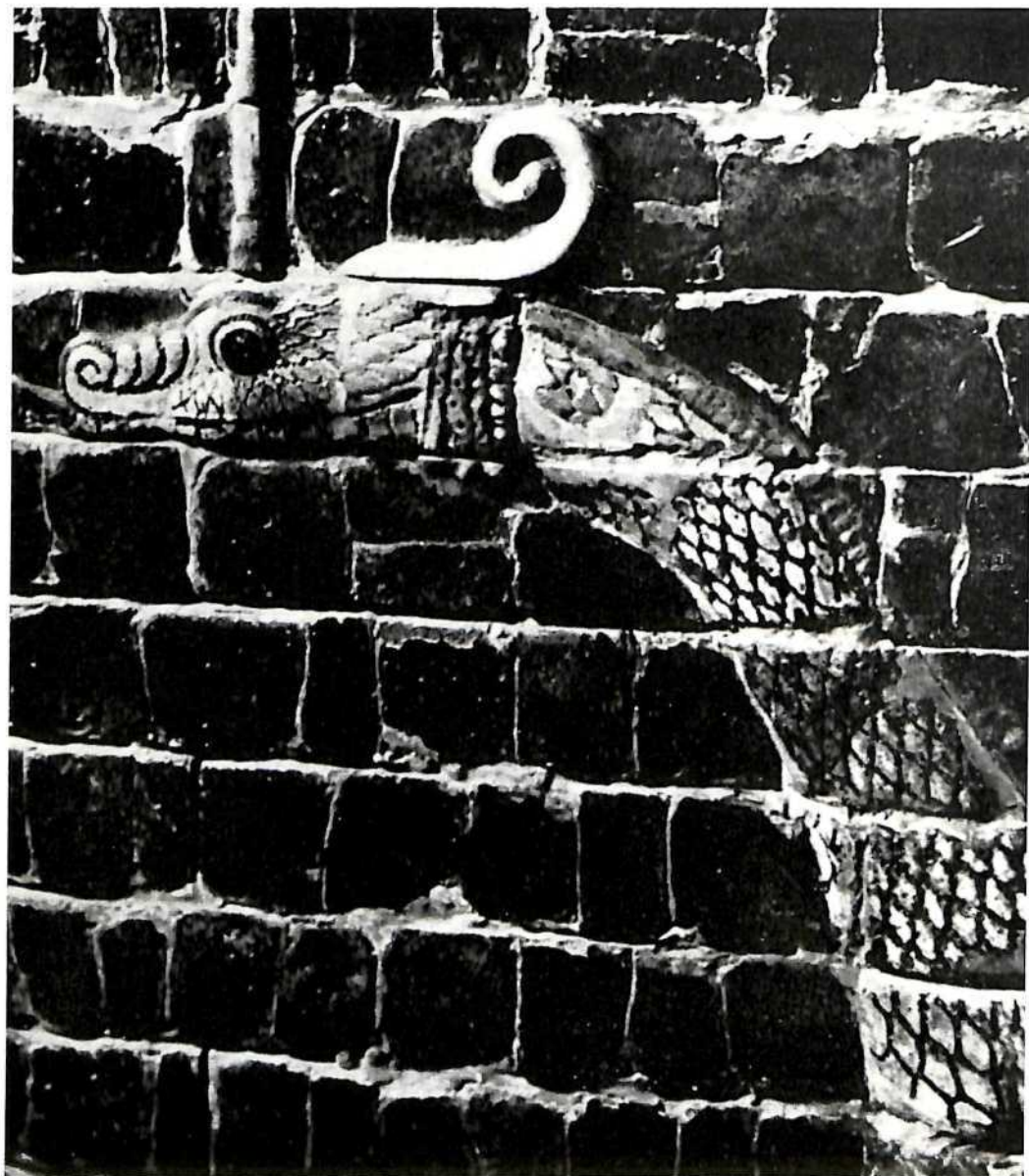
HARFA
kat. br. 142

BODEŽI,
kat. br. 137, 141

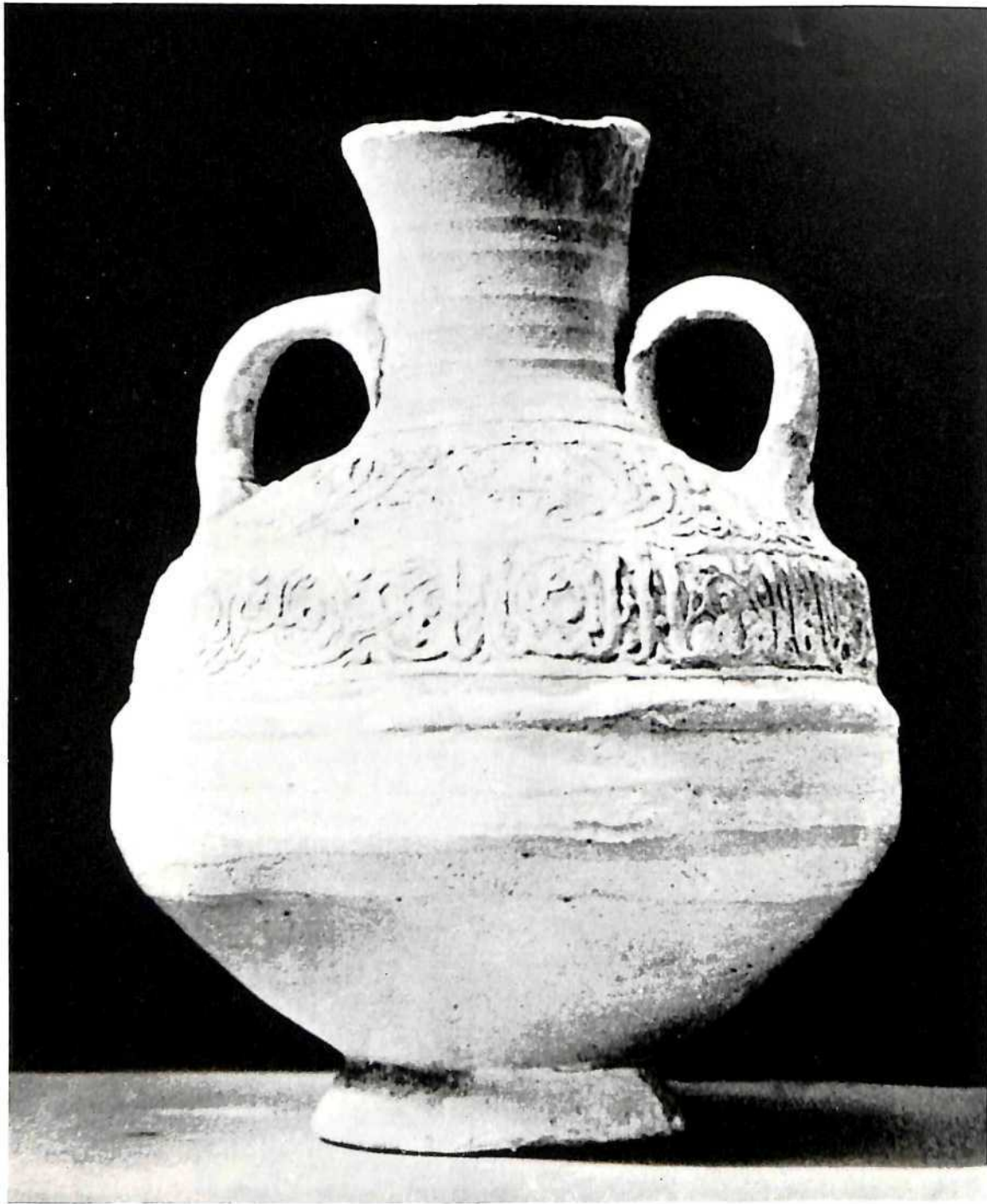
BORBA ČOVJEKA
S GRIFONOM,
kat. br. 239

ZMAJ. kat. br. 245

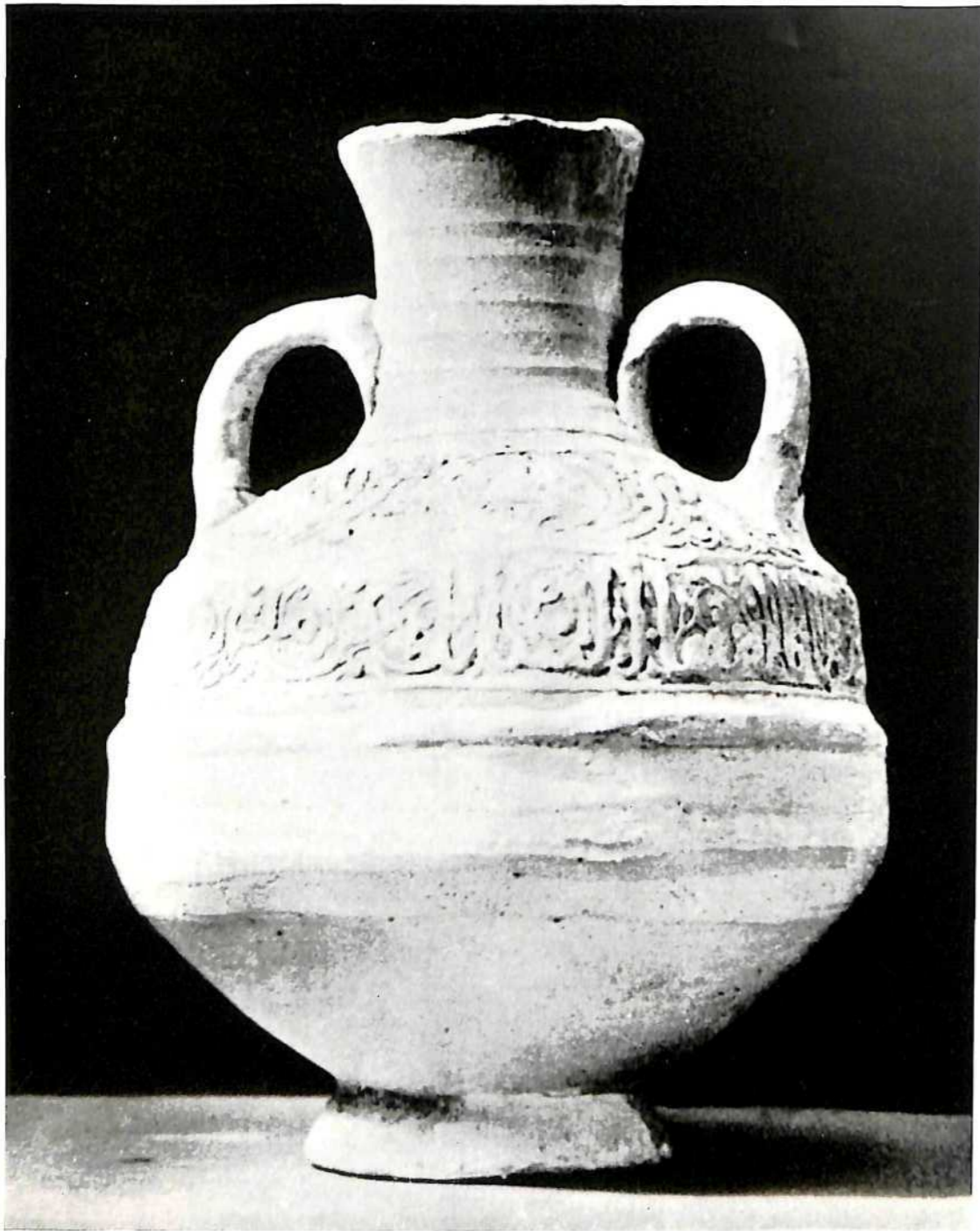
KIP BOŽANSTVA,
kat. br. 246

VAZA
S DVIJE RUČKE.
kat. br. 283

15
16

17
18

VAZA
S DVIJE RUČKE.
kat. br. 283

